

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **M. R.**

skazanego za przestępstwo z art. 271a § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 24 września 2025 r.

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 23 maja 2024 r., sygn. akt II AKa 297/23,

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Koszalinie,

z dnia 20 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 105/22,

na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a *a contrario*

postanowił:

- 1. oddalić wniosek o wznowienie postępowania;**
- 2. obciążyć wnioskodawcę M. R. kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Koszalinie wyrokiem z dnia 20 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 105/22, uznał oskarżonego M. R. za winnego szczegółowo opisanego w wyroku przestępstwa z art. 271a § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z

art. 294 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., za które wymierzył mu karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto Sąd na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał oskarżonego do naprawienia szkody.

Po rozpoznaniu apelacji Prokuratora Okręgowego w Koszalinie oraz obrońcy oskarżonego, Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z dnia 23 maja 2024 r., sygn. akt II AKa 297/23, zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Pismem z dnia 26 marca 2025 r. obrońca skazanego, na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., wniósł o:

- „1. wznowienie postępowania karnego zakończonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Koszalinie II Wydziału Karnego z dnia 20 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 105/22, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie II Wydziału Karnego z dnia 23 maja 2024 r., sygn. akt II AKa 297/23,
2. uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie II Wydziału Karnego z dnia 23 maja 2024 r., sygn. akt II AKa 297/23 oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie II Wydziału Karnego z dnia 20 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 105/22 oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Koszalinie jako sądowi I instancji”.

W uzasadnieniu wniosku obrońca skazanego wskazał, że: „wobec ujawnienia się nowych dowodów po zakończeniu postępowania karnego - tj. przeprowadzenia dokładnego badania stanu psychofizycznego oskarżonego - istnieje uzasadniona obawa, że w trakcie zarzucanego czynu oskarżony był niepoczytalny lub tę poczytalność miał znacznie ograniczoną. Oznacza to zatem, że skazany mógł nie popełnić zarzucanego mu czynu”.

W odpowiedzi na wniosek prokurator Prokuratury Regionalnej delegowany do Prokuratury Krajowej wniósł o oddalenie wniosku obrońcy skazanego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego M. R. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 23

maja 2024 r., sygn. akt II AKa 297/23, jest niezasadny, w związku z czym konieczne było jego oddalenie.

Zgodnie z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznawia się, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Te nowe fakty lub dowody mogą stanowić podstawę wznowienia, tylko wówczas, gdy uprzednio nie były znane, nie tylko sądowi, ale także stronie i w wysokim stopniu uprawdopodobniają, że po wznowieniu postępowania zapadnie orzeczenie odmienne od poprzedniego - w postaci uniewinnienia skazanego albo umorzenia postępowania (zob. np. postanowienie SN z dnia 12 marca 2025 r., sygn. akt V KO 127/24). Należy przy tym odnotować, że ciężar wykazania tych okoliczności spoczywa na wnioskodawcy. Z całą pewnością zadanie wnioskodawcy nie sprowadza się jedynie do przedstawienia wątpliwości względem wcześniejszych ustaleń faktycznych (zob. np. postanowienie SN z dnia 22 stycznia 2025 r., sygn. akt IV KO 10/24).

W przedmiotowej sprawie nie zaktualizowała się podnoszona przez wnioskodawcę przesłanka zaistnienia „nowych faktów lub dowodów” uzasadniających wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania. Zdaniem obrońcy skazanego „przeprowadzone leczenie uświadomiło oskarżonemu, że przeprowadzone przeciwko niemu postępowanie karne nie sprostало stwierdzeniu, czy oskarżony w chwili czynu był osobą poczytalną, czy być może poczytalność ta była zniesiona wskutek wszelkich wyżej podniesionych okoliczności”. Dopiero wówczas skazany „zrozumiał, w jakim stanie psychofizycznym tak naprawdę znajdował się przez ostatnie lata”, bowiem „na światło dzienne wyszła trauma oskarżonego, którą ten przeżył w dzieciństwie, oskarżony był po próbie samobójczej, oskarżony pozostawał silnie uzależniony od alkoholu i narkotyków” (s. 2 wniosku).

Ponadto wnioskodawca zakwestionował prawidłowość postępowania dowodowego przeprowadzonego przez Sądy obu instancji: „badanie przeprowadzone w toku postępowania karnego było przeprowadzone oczywiście niewłaściwie. Po pierwsze, z oskarżonym nigdy nie skontaktował się jeden z biegłych, tj. Paweł Waszak, który nigdy nie przeprowadził z oskarżonym wywiadu

czy badania. Po drugie, druga z biegłych - tj. M. L. w ramach «badania» przeprowadziła z oskarżonym jedynie krótką rozmowę telefoniczną. Oskarżony nie przypomina sobie nawet, by w trakcie tej rozmowy biegła wypytała go o jakiegokolwiek uzależnienia czy podjętą przed laty próbę samobójczą».

„Nowym dowodem” w rozumieniu art. 540 § 1 k.p.k. miał być zatem – zdaniem wnioskodawcy – dowód z „dokładnego badania stanu psychofizycznego oskarżonego”. Przede wszystkim jednak wnioskodawca nawet nie podjął próby wykazania tego, że rzeczywiście istnieje „nowy dowód”, który wskazywałby na stan zdrowia skazanego inny niż ustalony został w postępowaniu w sprawie. obrońca enigmatycznie zasygnalizował jedynie, że miało miejsce (choć nie wiadomo również dokładnie, na którym etapie) „leczenie”, które „uświadomiło” skazanemu, jaki jest jego stan zdrowia. Rzecz w tym, że wniosek nie zawiera jakichkolwiek informacji o tym, w jakim okresie skazany był leczony. Nie została do wniosku dołączona ponadto jakakolwiek dokumentacja medyczna chociażby uprawdopodobniająca wzmiankowany przez wnioskodawcę stan zdrowia skazanego.

Ponadto, złożony przez obrońcę wniosek oparty jest w rzeczywistości nie tyle na twierdzeniu, że po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie ujawniły się „nowe fakty lub dowody”, co na wadliwej, zdaniem obrońcy, ocenie dowodów przeprowadzonych już w sprawie. To, że skazany w późniejszym czasie „uświadomił sobie”, że stan jego zdrowia nie był prawidłowy, nie oznacza, że kwestia ta nie była wzięta pod uwagę w trakcie prowadzenia postępowania sądowego. Warto spostrzec, że o fakcie podjęcia leczenia w poradni psychiatrycznej ze względu na umiarkowaną depresję skazany informował już podczas przesłuchania w charakterze podejrzanego w postępowaniu przygotowawczym (k. 944 akt). W trakcie postępowania przygotowawczego zostały wydane opinie sąдово-psychiatryczne przez lekarzy: M. L. oraz M. K. (k. 1676-1680 akt), a następnie – już po uzyskaniu przez prokuratora informacji od skazanego, że podjął próbę samobójczą i w związku z tym leczy się psychiatrycznie – opinie biegłych psychiatrów: M. L. oraz P. W. (k. 4021-4023). W obu opiniach zgodnie uznano, że „w czasie popełnienia zarzucanego mu czynu miał zachowaną

zdolność rozpoznawania jego znaczenia lub pokierowania swoim postępowaniem” (k. 1680 i 4023 akt).

W konsekwencji należy uznać, że wskazywane we wniosku obrońcy okoliczności znane były sądom obu instancji. Istotne jest również to, że wskazane opinie nie zostały zakwestionowane ani wówczas, ani w postępowaniu sądowym. Co szczególnie ważne, po oddaleniu przez Sąd I instancji wniosku dowodowego obrońcy o powołanie kolejnego zespołu biegłych celem ustalenia poczytalności skazanego, obrońca nie podniósł stosownego zarzutu apelacyjnego. Sądy miały zatem wiedzę na temat stanu zdrowia oskarżonego, której źródłem były wspomniane opinie oraz wyjaśnienia skazanego (w szczególności w zakresie, w jakim wyjaśniał on w trakcie rozprawy w dniu 6 czerwca 2023 r., że czas popełnienia przestępstwa pokrywa się z czasem jego uzależnienia od alkoholu – k. 4172 akt).

Należy zatem podkreślić, że złożony przez obrońcę wniosek oparty jest w rzeczywistości nie tyle na twierdzeniu, że po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie ujawniły się „nowe fakty lub dowody”, co na wadliwej, zdaniem obrońcy, ocenie dowodów przeprowadzonych już w sprawie. Subiektywna interpretacja dowodów, do jakiej we wniosku odwołuje się skarżący, nie spełnia jednak żadnego kryterium wynikającego z treści art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., w związku z czym wniosek należało oddalić.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 639 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

[J.J.]

[r.g.]

Tomasz Artymiuk Barbara Skoczowska Eugeniusz Wildowicz